

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35751
Nom	Literatura catalana contemporània
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - G.Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1002 - Grau de Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1003 - G. Estudis Hispànics	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - G.Estudis Anglesos	17 - Minor en Filología Catalana	Optativa
1002 - Grau de Filologia Clàssica	28 - Minor en filología catalana	Optativa
1003 - G. Estudis Hispànics	45 - Minor en filologia catalana	Optativa
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	19 - Minor en Filología Catalana	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BERNAL GIMENEZ, MARIA ASSUMPCIO	140 - Filologia Catalana

RESUM

Aquesta assignatura és una de les cinc optatives que formen el *Minor* en Filologia Catalana del grau en Estudis Anglesos, del grau en Estudis Hispànics, del grau en Filologia Clàssica i del grau en Llengües Modernes i les seues Literatures. Parteix de les competències i els coneixements assolits en Literatura catalana (2a llengua), assignatura del mòdul de Formació bàsica dels graus filològics que cal cursar per a accedir al *Minor* en Filologia Catalana, en relació a la qual es planteja com un aprofundiment, juntament amb la Literatura catalana medieval i moderna. Aquesta assignatura organitza els continguts de la matèria (la literatura catalana contemporània) en forma de panoràmica històrica i estètica de caràcter general.

Els objectius bàsics de l'assignatura són:

- Posar de manifest la dimensió històrica i estètica de la literatura.
- Treballar la pràctica oral i escrita del comentari de textos literaris.
- Relacionar la literatura catalana contemporània amb altres literatures i cultures de l'entorn occidental.
- Desenvolupar les estratègies bàsiques dels estudiants per a enfrontar-se al maneig de la bibliografia i a l'anàlisi de textos literaris de manera autònoma.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Un domini suficient de la normativa de la llengua catalana.

COMPETÈNCIES

1002 - Grau de Filologia Clàssica

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.
- Posseir i aplicar coneixements generals en àrees humanístiques afins a l'àmbit d'estudis del Grau.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

1003 - G. Estudis Hispànics

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.
- Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures

- Capacitat per interrelacionar diferents àrees d'estudi de la filologia.
- Posseir i comprendre els coneixements propis en l'àmbit de la llengua catalana, les seues literatures i c u l t u r e s .
- Coneixement de les literatures en llengua catalana.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Redactar correctament comentaris sobre temes i textos de literatura catalana contemporània.
- Descriure correctament aspectes fonamentals de la història de la literatura catalana contemporània, dels seus diferents períodes i dels seus gèneres literaris.
- Analitzar textos literaris amb els mètodes i les tècniques d'anàlisi adequats.
- Comprendre i resumir correctament el contingut d'estudis o monografies.
- Relacionar les obres literàries amb els materials bibliogràfics corresponents i argumentar adequadament les relacions que s'hi estableixen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La literatura catalana del segle XIX

- 1.1. Romanticisme i Renaixença. La poesia romàntica.
- 1.2. Realisme i Naturalisme. Narcís Oller.
- 1.3. Jacint Verdaguer

2. La literatura catalana des del tombant de segle fins al 1939

- 2.1. El Modernisme i els corrents estètics del tombant de segle. Joan Maragall i Víctor Català.
- 2.2. El Noucentisme. Eugeni d'Ors i Josep Carner.
- 2.3. Corrents i tendències d'Avantguarda. Joan Salvat-Papasseit.
- 2.4. La literatura de preguerra i de guerra. Carles Riba i Josep Pla.

3. La literatura catalana de postguerra

- 3.1. Repressió, exili i procés de recuperació d'infraestructures culturals.
- 3.2. Corrents estètics del període de postguerra. Salvador Espriu, Vicent Andrés Estellés i Pere Calders.
- 3.3. El compromís realista. Josep Maria Espinàs.
- 3.4. Mercè Rodoreda
- 3.5. Joan Fuster.

4. La literatura catalana actual

- 4.1. Creixement i consolidació del circuit literari
- 4.2. La renovació literària: entre les poètiques de ruptura i la postmodernitat.
- 4.3. Quim Monzó.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	43,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	2,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts de l'assignatura es treballaran mitjançant les exposicions del professor i el debat i les aportacions de tot el grup a l'aula, la preparació i realització de les pràctiques i l'examen i el treball individual de l'estudiant amb la bibliografia i les lectures obligatòries. L'estudiant haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge.

Classes teòriques:

En les classes teòriques es treballaran els continguts de l'assignatura mitjançant l'exposició i el debat. Per al seguiment d'aquestes classes, la professora posarà a disposició dels estudiants els materials de treball (en un dossier i/o en l'Aula Virtual) i donarà les indicacions oportunes.

Classes pràctiques:

En les classes pràctiques es treballarà l'anàlisi i comentari de textos literaris, tant de forma oral com escrita. Els estudiants assistiran a l'horari de pràctiques del grup en què estiguen matriculats.

Les activitats pràctiques seran:

- a) Realització d'un comentari de lectura escrit sobre una de les lectures obligatòries (Verdaguer, Rodoreda, Fuster, Monzó) a partir de les normes i recomanacions establertes a classe i d'una bibliografia concreta, ajustat a un tema d'anàlisi i/o a un fragment predeterminat. L'extensió, enfocament i característiques d'aquest comentari seran fixats en les classes pràctiques. Com a mínim el 25% de les hores lectives se centrarà en qüestions relacionades amb aquesta activitat (ús de la bibliografia, enfocament d'un tema d'estudi, mètodes d'anàlisi, etc) que serà considerada com a pràctica d'aula i requerirà d'assistència regular. El comentari d'aquells estudiants que hagen seguit les practiques d'aula serà exposat durant les últimes setmanes del quadrimestre.
- b) Realització d'exercicis pràctics sobre diferents aspectes del comentari de textos literaris: mètrica, paratextos, estructura i recursos expressius, tractament de les fonts bibliogràfiques i documentals, normes de citació, etc.
- c) Resum i comentari dels principals treballs de la bibliografia de referència.

En les sessions de pràctica el professor orientarà sobre els principis i la metodologia d'anàlisi dels textos literaris i sobre la preparació i realització dels comentaris escrits.

En els comentaris de text es treballarà la correcció i l'adequació lingüística, les normes acadèmiques de presentació de textos i de tractament de les fonts d'informació, la capacitat d'estructurar i articular l'exposició i d'ajustar-se al tema proposat. En els comentaris serà imprescindible consultar, sintetitzar i reproduir amb esperit crític i de forma operativa la bibliografia de referència.

El professor també informará en les sessions de pràctica sobre la preparació de l'examen escrit final, sobre els criteris d'avaluació i sobre el calendari per a la realització dels exercicis pràctics.

Altres activitats

Al llarg del període de classes es podran realitzar activitats complementàries relacionades amb el temari o els objectius formatius de l'assignatura, les quals seran fixades d'acord amb l'oferta concreta de la programació acadèmica i cultural del Departament, de la Facultat i de la Universitat o d'altres institucions o entitats.

Els professors i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, informacions puntuals, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic, sobretot per a preparar els comentaris de lectura.

AVALUACIÓ

Criteris d'avaluació

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

a) Les **activitats pràctiques** es concreten en un o diversos exercicis de comentari de text i constituïran el 30% de la nota. A principi de curs, la professora determinarà les activitats específiques, les dates de presentació i quines, per la seua naturalesa presencial, no són recuperables en segona convocatòria. En l'avaluació d'aquests exercicis es valorarà el respecte dels terminis de realització i lliurament, l'adequació a les normes de presentació i característiques fixades, i la participació en el conjunt de les sessions de pràctica de l'assignatura.

b) Un **examen escrit final**, que avaluarà les competències comunicatives escrites i el domini de la bibliografia, a més de la comprensió contextual dels textos i la capacitat de relacionar-los entre si i amb textos d'altres literatures. Aquesta part constituirà el 70% de la nota (50% teoria; 20% pràctica).

En tots els exercicis i l'examen caldrà demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. Es valorarà la correcció en el registre oral i escrit, les normes de presentació i la capacitat d'articular un discurs coherent i original dintre dels paràmetres del que és un text acadèmic. D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre faltes de normativa comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut.

Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una puntuació mínima de 5 amb la suma de les notes de les activitats pràctiques i l'examen escrit final.

Resum de l'avaluació:

a) Activitats pràctiques: 30%

b) Examen final: 70%

1. Teoria: 50%

2. Pràctica; 20%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- F. Carbó-V. Simbor: Literatura catalana del siglo XX, Síntesis, Madrid, 2005.
 - : La recuperació literària en la postguerra valenciana (1939-1972), IIFV-PAM, Barcelona, 1993.
 - : Literatura actual al País Valencià (1973-1992), IIFV-PAM, Barcelona, 1993.
- V. Simbor: Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939), IIFV-PAM, 1988.
- P. Rosselló Bover: Els moviments literaris a les Balears (1840-1990), Documenta Balear, Palma, 1997.
- J. Fuster: Literatura catalana contemporània, Curial, Barcelona, 1972.
- J. Molas (ed): Història de la literatura catalana, vols. 7, 8, 9, 10 i 11, Ariel, Barcelona, 1986-1988.
- Lectures obligatòries:
 - Jacint Verdaguer, Canigó.
 - Mercè Rodoreda, Mirall trencat
 - Joan Fuster, Consells, proverbis i insolències
 - Quim Monzó, Guadalajara

Complementàries

- V. Simbor: La Renaixença i la normalització literària, dins F. Carbó-R. Rosselló-J.L. Sirera (eds.): Escalante i el segle XIX, IIFV-PAM, Barcelona, 1997, p. 347-373.
- R. Roca: Noves perspectives de la Renaixença valenciana, dins Anuari Verdaguer, 15 (2007), p. 411-433.
- J. Molas (ed): La literatura catalana davantguarda 1916-1938, Antoni Bosch editor, Barcelona, 1983.
 - : Manifestos davantguarda. Antologia, Edicions 62, Barcelona, 1995.
- DDAA: El franquisme, una mirada enrera I i II, dins Serra d'Or, juliol-agost i setembre 1995, p. 18-45 i 15-28.
- C. Arnau: Introducció a la narrativa de Mercè Rodoreda, Ed. 62, Barcelona, 1979.
- M. Campillo: La plaça del Diamant. El substrat històric duna narració de vida, dins Els Marges, 70, setembre 2002, p. 5-23.
- M. Campillo-M. Gustà: Mirall trencat, de Mercè Rodoreda, Empúries, Barcelona, 1985.
- C. Gregori: Anotacions al marge. Els aforismes de Joan Fuster, PUV, València, 2010.

J. Iborra: Fuster i Montaigne, dins V. Simbor (ed): Joan Fuster: relacions personals, relacions literàries, PUV, València, 2006, p. 127-144.

I. Graña-T. Iribarren (eds): La literatura catalana en la cruïlla (1975-2008), El cep i la nansa, Vilanova i la Geltrú, 2008.

C. Gregori: Revisitar la tradició, rebentar els tòpics: el joc paròdic monzonià, dins F. Carbó et al.: El bricolatge literari. De la paròdia al pastitx en la literatura catalana contemporània, PAM, Barcelona, 2008, p. 59-91.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Per garantir l'aprenentatge dels alumnes, s'ha decidit reduir els continguts de l'assignatura. Així, s'ha eliminat el tema 4. La literatura catalana actual, i s'han esporgat els continguts dels temes 2 i 3. La lectura obligatòria que va associada al tema 4 (Guadalajara) no es farà.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

La càrrega de treball que marca el nombre de crèdits es manté. Pel que fa a la planificació temporal de la docència, s'han substituït les classes teòriques pel treball autònom dels estudiants, que compten amb guies de lectura per blocs temàtics de l'assignatura. Els blocs temàtics contenen material per a un període de 7-15 dies, en funció de les especificitats de cada un, i inclouen material teòric i pràctic. Per cada bloc temàtic s'obre un fòrum a l'Aula Virtual, per tal que els alumnes puguin resoldre dubtes. El fòrum s'obre coincidint amb l'antic horari de classes presencials, i es manté obert un cop acabada la classe. Les preguntes de caràcter teòric i pràctic, i sobre el funcionament de l'assignatura, que l'alumnat planteja al professor al seu correu personal, es responen en obert a l'Aula Virtual, amb la voluntat que tots els alumnes estiguin en igualtat de condicions i se'n puguin aprofitar.

3. Metodologia docent

A l'Aula Virtual es publiquen els materials que substitueixen les classes magistrals; al fòrum, es debat sobre qüestions pràctiques (comentari de text) i de contingut (materials teòrics). Els materials inclouen textos teòrics i tota mena de recursos en línia (conferències, píndoles teòriques audiovisuals, programes de televisió i de ràdio, enllaços a documents digitalitzats i textos literaris, etc.), amb un guió que indica quines són les activitats obligatòries i quines les optatives. Les tutories personalitzades es mantenen per correu electrònic; eventualment, per a la correcció d'exercicis avaluable i prèvia cita, es pot emprar la plataforma Blackboard.

4. Avaluació

El sistema d'avaluació es manté: (a) 30% activitats d'aula i complementàries i (b) 70% prova escrita. El 20% de les activitats d'aula i complementàries (a) ja s'havia realitzat abans de passar a la docència no presencial; pel que fa al 10% restant, es manté però canvien algunes de les especificitats del treball, que s'adapten al nou context de no presencialitat. Pel que fa a la prova escrita (b) consistirà en un exercici escrit: un comentari de text (2500 caràcters amb espais) i el desenvolupament d'un o més d'un ítems teòrics del temari (5000 caràcters amb espais). L'estudiant podrà fer servir el material que consideri oportú sempre que citi convenientment les fonts emprades, d'acord amb els criteris d'un exercici acadèmic. La prova es durà a terme mitjançant una tasca en l'Aula Virtual que s'obrirà 48 hores abans de la data oficial de l'examen i es tancarà en l'hora de finalització de l'examen; amb temps suficient doncs perquè els alumnes puguin pujar els seus exercicis en cas de problemes amb la plataforma o la xarxa.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté, en línies generals, per tal com bona part és accessible en línia o bé el professorat la fa arribar als alumnes. Les lectures obligatòries es redueixen de quatre (Canigó, Mirall trencat, Aforismes, Guadalajara) a tres (Canigó, Mirall trencat, Aforismes).